Vestfold
FYLKESKOMMUNE

Arkivsak
26/16779-2
Saksbehandler
Inger Lise Hagen Sandberg

Saksgang	**Møtedato**
Partssammensatt utvalg	19.11.2026
Eldrerådet	23.11.2026
Ungdomsrådet	23.11.2026
Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2026
Hovedutvalg for utdanning	24.11.2026
Hovedutvalg for inkludering, idrett og kultur	24.11.2026
Yrkesopplæringsnemnda	24.11.2026
Hovedutvalg for samferdsel	25.11.2026
Hovedutvalg for næring, klima og miljø	25.11.2026
Fylkesutvalget	01.12.2026
Fylkestinget	16.12.2026

Økonomi- og handlingsplan 2027-2030 for Vestfold fylkeskommune

Innstilling fra fylkesdirektøren

1. Fylkestinget vedtar driftsbudsjettet for 2027 og planleggingsrammer i økonomiplan for årene 2028-2030 iht. følgende budsjettskjemaer:
   - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd
   - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd per seksjon, netto, med følgende presisering:
     - 4,5 % lønnsvekst inkludert pensjon, beregnet ut fra forutsetninger i Statsbudsjettet. Midlene er budsjettert sentralt.
     - 2,9 % prisvekst beregnet ut fra forutsetninger i Statsbudsjettet. Midlene er fordelt og budsjettert per seksjon.
2. Fylkestinget vedtar investeringsbudsjettet for 2027 og planleggingsrammer i økonomiplan for årene 2028-2030 iht. følgende budsjettskjemaer:
   - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd
   - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd
3. Fylkestinget godkjenner:

a) låneopptak på inntil 424,0 mill. kr til investeringer i varige driftsmidler i 2027
b) bruk av ubundet investeringsfond på 2,4 mill. kr per år i økonomiplanperioden
4. Fylkestinget vedtar tilskudd som vist i vedlegg "Tilskuddliste".
5. Fylkestinget vedtar klimabudsjettet slik det foreligger i Økonomi- og handlingsplan 2027-2030, med følgende klimamål:
a) Direkte klimagassutslipp i Vestfold fylkeskommune skal reduseres med 70 % i 2030, sammenlignet med 2020.
b) Energibruken skal reduseres med 15 % i 2030, sammenlignet med 2020.
c) Fylkeskommunal kollektivtrafikk på vei i Vestfold skal være fossilfri innen 2027, basert på teknologinøytralitet.
6. Det fylkeskommunale skattøret for inntektsåret 2027 fastsettes lik de til enhver tid gjeldende maksimalsatser som Stortinget vedtar.

Sammendrag

Budsjettet bygger på statsbudsjett 2027 og erfaringer og tilpasninger gjort i 2026. I planperioden foreslår fylkesdirektøren et netto driftsresultat på 2,6 % av brutto inntekter i 2027, økende til 3,3% i 2030. For å oppnå dette er det innarbeidet betydelige omstillings- og effektiviseringstiltak gjennom hele økonomiplanperioden. De største investeringene er ny videregående skole, Harriet Backer, i Holmestrand og Bypakke Tønsberg-regionen innenfor samferdsel.

Bakgrunn og saksgang

Fylkesdirektørens forslag til økonomi- og handlingsplan 2027-2030 er basert på vedlegg 1 til denne saken. Budsjettet presenteres i en web-versjon i programmet Framsikt.

Saken behandles i råd og utvalg før den behandles i fylkesutvalget. Saken legges frem for fylkesutvalget som innstiller til fylkestinget. Fylkestinget fatter endelig vedtak i saken.

Fylkeskommunen skal utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for regionens utvikling. Dette følger av kommuneloven, § 14-1. Fylkeskommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, og forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko. Etter kommunelovens § 14-2 er det fylkestinget selv som vedtar økonomiplan og årsbudsjett.

Saksopplysninger

Fylkesdirektørens forslag til økonomi- og handlingsplan 2027-2030 ble lagt fram 27. oktober, under fysisk møte på fylkeshuset samt digitalt på fylkeskommunens hjemmeside. Fylkesdirektør viser til omtale av forutsetninger og vurderinger i budsjettdokumentet (vedlegg 1).

Forslag til økonomi- og handlingsplan 2027-2030 bygger på regjeringens forslag til statsbudsjett. Dersom Stortingets behandling av statsbudsjettet medfører betydelig avvik fra anslagene som er lagt til grunn, vil fylkesdirektør legge frem informasjon om dette.

I henhold til forskrift for kontrollutvalg skal utvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for

kontrollarbeidet skal følge fylkesutvalgets innstilling til fylkestinget. Det bekreftes at i dette forslaget fra fylkesdirektør er utvalgets forslag til budsjettramme innarbeidet uavkortet.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Økonomi- og handlingsplan 2027-2030 er utarbeidet for å ivareta krav i henhold til Kommuneloven, og for å sikre realistisk økonomisk og administrativ planlegging. Dette følger av kommuneloven, § 14-1. Fylkeskommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, og forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Økonomi- og handlingsplan for 2027-2030 sikrer prioriteringer knyttet til redusert klimautslipp, energieffektivisering og grønn mobilitet, samt fremdrift i rollen som regional utviklingsaktør for økt verdiskaping, redusert utenforskap og reduserte klimautslipp, med en tydelig tilnærming til FNs bærekraftsmål.

Konsekvenser for CRPD

Ingen konsekvenser for CRPD.

Fylkesdirektørens vurdering

Vestfold fylkeskommune står overfor en periode med økende økonomiske utfordringer som samlet sett reduserer det økonomiske handlingsrommet. Høye investeringsforpliktelser, økte finansutgifter, demografiske endringer og sterk kostnadsvekst innen sentrale tjenesteområder innebærer at fylkeskommunen må gjennomføre nødvendige omstillinger for å sikre en langsiktig bærekraftig økonomi.

Fylkesdirektøren legger til grunn at fylkeskommunen skal levere gode tjenester til innbyggerne og samtidig ivareta rollen som regional samfunnsutvikler. Dette forutsetter en tydelig prioritering av ressursbruken og et varig lavere kostnadsnivå enn i dag. Budsjettforslaget legger opp til et netto driftsresultat på 2,6 prosent i 2027, med en gradvis styrking mot det vedtatte finansielle måltallet om minimum 3,0 prosent i 2030. For å oppnå dette er det innarbeidet betydelige omstillings- og effektiviseringstiltak gjennom hele økonomiplanperioden.

Som grunnlag for de nødvendige prioriteringene er det igangsatt et helhetlig arbeid med økonomisk bærekraft. Arbeidet skal gi økt kunnskap om ressursbruk, kostnadsdrivere og framtidige utfordringer, og dermed styrke beslutningsgrunnlaget for både administrativ og politisk styring.

Fylkesdirektøren foreslår videre å innføre et 10-årig drifts- og investeringsperspektiv som supplement til den ordinære fireårige økonomiplanen. Dette vil bidra til en mer langsiktig og helhetlig vurdering av investeringer og økonomiske konsekvenser, særlig innen skolebygg og samferdsel.

Samtidig videreføres satsingen på fylkeskommunens kjerneoppgaver og målene i Vestfoldplanen. Budsjettforslaget balanserer behovet for økonomisk omstilling med ambisjonen om å fremme inkludering, verdiskaping og en bærekraftig samfunnsutvikling.

Omstilling, digitalisering og økt bruk av ny teknologi vil være sentrale virkemidler for å sikre effektiv ressursutnyttelse og et framtidsrettet tjenestetilbud til innbyggerne i Vestfold.

Konklusjon/anbefaling

Fylkesdirektøren vurderer samlet sett at budsjettforslaget gir en hensiktsmessig balanse mellom behovet for tjenesteproduksjon, måloppnåelse og krav til en langsiktig og bærekraftig økonomiforvaltning, og anbefaler at forslaget vedtas.

For fullstendig rapport, se Økonomi- og handlingsplan 2027-2030

Vedlegg:
Saksutskrift - Budsjett for kontrollarbeid 2027
Økonomi- og handlingsplan 2027-2030 til publisering 4.11.26